

מדינת ישראל
משרד הממשלה

משרד

מס' פ"ב 18/6

פרוטוקול

ישיבת מיום 19 באוגוסט 1996

סדרה ב'

תיק מס'

9/18/6

מחלקה

שם תיק: ועדת כהן-קדמי בענין ילדי תימן - פרוטוקול
מישיבות הועדה - סדרה ב' - פרוטוקול מיום

ג-9750/6

מיזהה פיזי

מזהה פריט 000dtmc

כתובת 2-109-3-6-7

11/07/2016

תאריך הדפסה

ועדת הקימה מנלכתית בענין פרשת
העלמות של ילדי תימן עולי תימן
בשנים 1954-1956

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 19 באוגוסט 1996

עדותה של העדה רחל לוי - תיק 82/96
היו"ר: את הגברת רחל לוי?

רחל לוי: נכון.

היו"ר: העדה הבאה היא הגברת רחל לוי בתיק 82/96. ואני מזכיר לך
שעליך לומר את האמת את כל האמת ורק את האמת.

רחל לוי: אני מה שאני זכור לי אני אגיד לך מה שלא זכור לי לא
אגיד לך כי אני סך הכל זה אחי.

היו"ר: אם את אומרת אני אגיד את האמת ומה שזכור לך זהו האמת
שלך.

רחל לוי: תן לי רק לספר טיפה. טיפה אם לא איכפת לך כבוד השופט.

היו"ר: תגידי לנו קודם אתם מאיזה עליה אתם?

רחל לוי: אנחנו עלינו ב-49.

היו"ר: מתימן?

רחל לוי: מתימן.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 19 באוגוסט 1996

היו"ר: לאיזה מחנה?

רחל לוי: שמי לוי רחל הגעתי בגיל 10.

היו"ר: שם המחנה? איזה מחנה הייתם?

רחל לוי: אנחנו היינו בראש העין במחנה הבריטים שמה באוהלים.
 קודם כל היינו באוהלים.

היו"ר: עכשיו לפי הפניה שלכם כניראה שאת מדברת על,

רחל לוי: אני מדברת על אחי אמא שלי נפטרה.

היו"ר: את רחל?

רחל לוי: אני רחל. אני מדברת על אחי. אפשר לדבר?

כ.ה. מימון: אמרת כבר. רגע אחד עוד כמה שאלות ואחר כך.

כ.ה. קובל: שלום נולד בתימן?

רחל לוי: כן.

היו"ר: ואיך את בסדר האחים והאחיות? את גדולה ממנו או קטנה? את
 נולדת בתימן?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 19 באוגוסט 1996

רחל לוי: אני נולדתי בתימן. הגעתי לארץ בגיל 10.

כ.ה. מימון: איפה הוא אחריך?

רחל לוי: הוא אחרי בשנתיים?

כ.ה. קובל: בשנתיים?

רחל לוי: כן.

כ.ה. קובל: אז הוא היה בן שמונה?

רחל לוי: לא. זאת אומרת אמא שלי הגיעה והוא בגיל שנתיים זה מה שזכור לי, איך שאמא שלי סיפרה.

כ.ה. מימון: לא לא אבל היו עוד ילדים בינך ובין שלום?

רחל לוי: כן שלושה.

כ.ה. מימון: כמה?

רחל לוי: שלושה.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954

ישיבה מיום 19 באוגוסט 1996

כ.ה. מימון: עוד שלושה היו?

רחל לוי: כן. אחר כך הביאה אותו.

כ.ה. קובל: מה מספר תעודת הזהות שלך?

רחל לוי: 4146647-5.

כ.ה. מימון: עוד פעם. 414?

רחל לוי: 6647-5.

היו"ר: אז הוא גם כן נולד בתימן.

כ.ה. מימון: כן.

היו"ר: ואת אומרת אחי קוראים לו שלום.

רחל לוי: אחי.

היו"ר: אחי?

רחל לוי: כן לא אחי.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמס
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 19 באוגוסט 1996

כ.ה. קובל: את כותבת פה שהוא היה בן שנה וחודש.

רחל לוי: נכון.

כ.ה. קובל: אז הוא היה שנה וחודש או שנתיים?

רחל לוי: שנה וחודש.

היו"ר: עכשיו אני מבין אתם לא כותבים את זה בסדר אבל אני מבין שהילד היה, אחיך היה בבית התנוקות.

רחל לוי: נכון.

היו"ר: ואמך היתה הולכת להניק אותו.

רחל לוי: להניק אותו שלוש פעמים ביום. והייתי יחד איתה צמודה כל הזמן הולכת איתה. היתה לוקחת אותי איתה כל הזמן.

היו"ר: אני מבין שהיא לא כל כך רצתה לתת את הילד לבית התנוקות אבל לקחו אותו בכוח.

רחל לוי: בכוח נכון שתי אחיות באו וניסו לשכנע אותה כמה ימים, זה מה שזכור לי אני אומרת לך אני בתור ילדה בתור עשר. אז היתה באה, שתי אחיות היו בלבוש לבן והיתה מפחדת היתה מתחבאה בין אוהל לאוהל. בסוף,

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 19 באוגוסט 1996

היו"ר: בסדר. אבל הם לקחו אותו,

רחל לוי: בסוף לקחו אותו בכוח והיא בוכה.

היו"ר: בכוח?

רחל לוי: כן.

היו"ר: ואמרו לה שהיא תבוא להניק אותו.

רחל לוי: להניק אותו.

היו"ר: עד שימצאו לכם מקום מגורים.

רחל לוי: נכון.

היו"ר: לא באוהל.

רחל לוי: נכון

היו"ר: כי זה אני מבין שהם אמרו את זה מפני שמסוכן להחזיק ילד
קטן באוהל.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 19 באוגוסט 1996

רחל לוי: בדיוק. זה היה שלג. היה אז אני זכור לי שהשלג והאוהל נפל ואז באו האחיות ולקחו את זה מאמא שלי בכוח והיא לא רצתה והתחילה לבכות ואני גם התחלתי להשתולל כמו אמא. בסוף לקחו אותו לבית תינוקות. אמא שלי היתה הולכת שלושה פעמים ביום להניק אותו והייתי יחד איתה.

היו"ר: והילד שכב,

רחל לוי: הילד בריא ושלים.

היו"ר: מיטה מול מיטה עם בת דודה שלך.

רחל לוי: נכון. קוראים לה הדסה.

היו"ר: כן. והדודה באה יום אחד בלילה,

רחל לוי: נכון. ולקחה את הבת,

היו"ר: הבת שלה.

רחל לוי: כן אבל באותו יום סליחה שאני מפסיקה אותך כבוד השופט. הדודה שלי באה לאמא שלי ז"ל ואמרה לה תשמעי רזל אני שמעתי שלוקחים את הילדים בתימנית היא אומרת לה ואני מבינה תימנית. בואי קחי את הילד שלך אמרה לא אני לא

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 19 באוגוסט 1996

מאמינה שיקחו את הילד שלי. אז הדודה באה באחד בלילה לקחה את הבת שלה הדסה. אמא שלי באה בחמש בבוקר הילד לא נימצא. חיפשה אותו היא שאלה, אמא שלי לא ידעה עברית גם אני לא ידעתי עברית והיא שאלה את האחיות שמה איפה הבן שלי? אמרו גברת תחפשי, תחפשי את הילד שלך אולי תמצאי אותו פה. ואם לא קחי לך אחד הילדים אמא שלי לא רוצה לקחת אחד הילדים רוצה לקחת את הבן שלה. אז בסוף לא מצאה את הבן במיטה התחילה לבכות. אמרו לה תשמעי תלכי לבית חולים דג'אני אני יודעת הוא נמצא שמה. אמא שלי לקחה אותי יחד איתה לבית חולים דג'אני. אנחנו לא יודעים עברית לא יודעים כלום אמרה תחפשי את הילד שלך אנחנו מחפשים שמה לא מצאנו שום דבר וחזרנו בחזרה.

היו"ר: את כל זה לא כתבת פה רק כתבת,

רחל לוי: טוב אני כתבתי לכם ככה בגלל שבאתי להעיד.

היו"ר: שכאשר דודתך לקחה את הבת שלה בלילה ואמך באה למחרת,

רחל לוי: והילד לא נמצא.

היו"ר: אמרו לה שהילד מת זה נכון או לא נכון?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 19 באוגוסט 1996

רחל לוי: זה לא זכור לי. אני זוכרת שאמרו לי לכי לבית חולים
 דג'אני הוא נמצא שמה.

היו"ר: בדג'אני אמרו שהילד מת?

רחל לוי: הלכנו קודם כל אמרו לחפש אותו.

היו"ר: בסדר.

רחל לוי: חיפשנו אותו לא מצאנו. אמרו גברת הבן שלך מת. ותעשי
 ברוך השם את אשה צעירה תעשי לך בן אחר מה יכול להיות?

היו"ר: אז לאמא שלך לא היתה ברירה,

רחל לוי: חזרנו הביתה אני ואמא שלי.

היו"ר: את היית איתה.

רחל לוי: אני כל הזמן הייתי צמודה אליה. חזרנו הביתה.

היו"ר: אתם כאשר אמרו הילד מת באופן טבעי שואלים ממה הוא מת, מה
 קרה?

רחל לוי: לא שאלנו.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 19 באוגוסט 1996

היו"ר: איפה הוא נמצא? אולי תראו את הגופה שלו?

רחל לוי: לא שאלנו. אני אומרת לך.

היו"ר: איפה הוא נקבר? האם הוא נקבר? לא שאלתם.

רחל לוי: לא. האמא שלי שאלה בתימנית איפה הבן שלי. אמרו גברת
 אנחנו לא יודעים. ככה ענו לה.

היו"ר: זה הכל?

רחל לוי: זה הכל. חזרתי יחד איתה. אני עוד ילדה קטנה מה אני
 מבינה?

היו"ר: עכשיו,

רחל לוי: ב-75,

היו"ר: זהו.

רחל לוי: אני אגיד לך. ב-75 אני כבר הייתי אז נשואה ואני גרה
 במקום אחר. באו לאמא שלי שוטרים או התחזות של שוטרים
 אינני יודעת. אמא שלי באה איתם אלי והיא אמרה לי תראי

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 19 באוגוסט 1996

בתי הם באו לבקש תעודת עולה. אז אחי היה רשום בתעודת עולה לא בתעודת זיהוי, היה לנו תעודת עולה. ואמרו לה שתביא את התעודה ויחד עם זה תביא כסף. הם רוצים לעשות איפה אחי נמצא.

היו"ר: חקירה. לעשות חקירה.

רחל לוי: אני לא זוכרת מה. חקירה אני חושבת שכן.
 אז אמא שלי נתנה את התעודה ונתנו אז מאה לירות, אז היה בלירות לא היה בשקלים ואמרו לנו שאחרי חודש הם יחזירו לנו את התעודה.

היו"ר: את יודעת מאיזה תחנה של משטרה באו?

רחל לוי: מפתח תקוה. זה מה שאני זוכרת.

היו"ר: אתם הלכתם לועדה?

רחל לוי: איזה ועדה?

היו"ר: של בהלול,

כ.ה. קובל: ועדה ציבורית הלכתם?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 19 באוגוסט 1996

רחל לוי: אני מסבירה לך אני לא הלכתי לשום ועדה.

כ.ה. קובל: שום ועדה.

היו"ר: לא ב-75 איך המשטרה באה? מה פתאום היא באה? זה לא היה מוועדה שביקשו מהמשטרה?

רחל לוי: אין לי מושג, אין לי מושג.

כ.ה. מימון: אתם התלוננתם במשטרה?

רחל לוי: התלוננו פעם. התלוננו שאחי נאבד פה ושם וזה. ואז באו ב-75. ולקחו את התעודה ומאז התעודה גם לא חזרה.

כ.ה. מימון: זאת אומרת הגשתם תלונה במשטרה אחרי שאמרו לכם,

רחל לוי: כן.

כ.ה. מימון: בדג'אני שהילד נפטר.

רחל לוי: כן. זאת אומרת ניגשתי אני לא אמא שלי, אמא שלי קיבלה הלם והלכה הביתה וזהו.

כ.ה. מימון: כמה זמן האמא הניקה בבית התינוקות?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 19 באוגוסט 1996

רחל לוי: אמא שלי הניקה אותו בערך איזה חודשיים. תראה אני ילדה קטנה אני לא זוכרת.

כ.ה. מימון: בסדר תגידי מה שאת יודעת.

היו"ר: בכל אופן זה היה בשנת 50 או 51.

רחל לוי: כן. נדמה לי 51, נדמה לי 51.

היו"ר: ברור. ואז היה כל העניין שאמרו לכם שהוא מת. והמשטרה באה בשנת 75.

רחל לוי: נכון. ושילמנו עוד 100,

היו"ר: אז מתי הגשתם את התלונה זה 25 שנה עברו.

רחל לוי: אין לי מושג. אנחנו הגשנו את זה,

היו"ר: פשוט מעניין אותי,

רחל לוי: תקשיב אלי.

היו"ר: מעניין אותי כמה זמן אחרי שהגשתם את התלונה,

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 19 באוגוסט 1996

רחל לוי: זה אני הגשתי את התלונה לא אמא שלי. אולי בערך,

היו"ר: אבל באיזה שנה? המשטרה באה אחרי כמה זמן שהגשתי את התלונה?

רחל לוי: אני אומרת לך זה מה שזכור לי זה ב-75 היא באה, שני שוטרים באו. שוטרת ושוטר באו לאמא שלי לבית שלה כי אני כבר גרתי במקום אחר. ואז אמא שלי קודם כל פחדה, נבהלה מה פתאום הם באים אליה? אז ביקשו תעודת עולה. אמרו לה לחקור את הבן שלך שנאבד. ככה אמרו לה לא מת. אז אמא שלי באה אלי הביתה ואז אמרתי לשוטר אמרתי מה, אומרת יש פה תלונה ואנחנו חוקרים עכשיו לאן נעלמו הילדים זה השפה מה שהוא דיבר איתי. ולכן אנחנו גובים מכל אחד אני לא יודעת אולי זה לא שוטר. אנחנו גובים מכולם מאה לירות ומכל ההורים אומר לא רק לנו עוד היו הורים. ואז נתנו מאה לירות ויותר לא החזירו לא את התעודה ולא את המאה לירות.

כ.ה. קובל: כשאת הלכת והגשתי את התלונה במשטרה את כבר היית נשואה?

רחל לוי: כן.

כ.ה. קובל: כן?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 19 באוגוסט 1996

רחל לוי: נשואה פלוס שלושה ילדים.

כ.ה. קובל: אז את יכולה לעשות חשבון בערך מתי זה היה? כי 75 זה לא כל כך מסתדר לנו.

רחל לוי: אני אומרת לך אני לא זוכרת. אני אומרת לך את האמת אני לא זכור לי. מה שאני זוכרת זה, זאת אומרת מה שאני זוכרת על התלונה זה משהו שבזה,

כ.ה. מימון: מה שאני רוצה לומר,

רחל לוי: להגיד לך את הזה, דבר שאני,

כ.ה. מימון: אני רוצה לרענן את הזכרון שלך. לנו זה חשוב. כי את לנו את מספרת שהיית בת 10. במכתב את כותבת שהיית בת 3. לנו את אומרת שהילד היה בן שנתיים במכתב את כותבת שהיה בן שנה וחודש. לנו את כותבת שב-75 באה המשטרה. אולי היא באה ב-75?

רחל לוי: אני לא זוכרת.

כ.ה. מימון: יכול להיות שזה היה ב-75?

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 19 באוגוסט 1996

רחל לוי: יכול להיות. יכול להיות. תשמע אני אומרת לך את זה מה שאני מוסרת זה בערך כי אני בסך הכל אחותו לא אמא שלו. אמא שלי לא ידעה שום דבר. עכשיו ב-84,

כ.ה. קובל: זה שעלית בגיל 10 זה בטוח?

רחל לוי: מאה אחוז.

כ.ה. מימון: אז למה כתבת בת שלוש?

רחל לוי: תקשיבי אלי.

כ.ה. קובל: יש הבדל בין שלוש לעשר.

רחל לוי: תקשיבי אלי. אני נותנת מה שאמא שלי מסרה לי. כשהייתי בגיל 10 לא יודעת מתי נולדתי. אמא שלי היתה אומרת לי את בגיל זה וזה. אחיך זה בגיל זה וזה. מה שהיתה אומרת לי אני מעכלת אני לא נולדתי לפני אמא שלי שאני אדע איזה גיל אני.

כ.ה. מימון: אבל אם את כותבת במכתב אלינו שלוש שנים ואת באה להעיד שהיית בת 10 משהו לא בסדר. את לא יכולה להגיד פעם אחת בת שלוש פעם אחת בת עשר תחליטי באיזה גיל היית.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
ישיבה מיום 19 באוגוסט 1996

כ.ה. קובל: או שתגידי לא יודעת.

כ.ה. מימון: או שתגידי לא יודעת.

רחל לוי: אז תכתוב לא יודעת מה אני אגיד לך.

כ.ה. מימון: אתם קיבלתם צו גיוס?

רחל לוי: כן.

כ.ה. מימון: ברור. והמשטרה באה לחפש אותו.

רחל לוי: המשטרה באה לחפש אותו,

כ.ה. מימון: כי הוא לא התייצב?

רחל לוי: בדיוק. אבל כל הדברים האלו נעלמו.

כ.ה. מימון: אז למה את לא אומרת את זה?

רחל לוי: מה אני יודעת תחקרו אותי. אני לא זוכרת.

הבעל: ב-63 אנחנו התחתנו.

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 19 באוגוסט 1996

היו"ר: ומה שהיא מספרת היה אחרי 63.

כ.ה. קובל: אחרי שנולדו שניים שלושה ילדים.

רחל לוי: שניים, שניים או שלושה.

כ.ה. מימון: בדיוק זה תואם.

כ.ה. קובל: הבן הגדול,

הבעל: מה שאני רוצה לומר סליחה ברשותכם כל הנושא הזה זה למעשה
 בנשמה היה אצל כל הורה והורה כולל אצל האמא של אשתי.
 אבל לא היה לה אומץ, לא היה משהו שיוציא לה את כל הכאב
 ויגיד לה מה לעשות. ועובדה כשבאו לספר לה שמצאו ילדים
 אז החליקה פרוחה נשמתה. החליקה באמבטיה.

רחל לוי: היא מתה באותו זה,

הבעל: והיא מתה. באו לספר שמצאו חלק מהילדים. פרוחה נשמתה
 והחליקה מרוב שמחה החליקה באמבטיה והלכה.

רחל לוי: ב-84 היה אז ילדי תימן ועשו את זה בראש העין. ואמא שלי
 ביקשה שאני אבוא איתה אמרתי אין לי זמן. אז אמא שלי
 הלכה לשמה ולפי העדויות והכל שהיא מסרה אמרו לה תשמעי

ועדת החקירה הממלכתית לעניין פרשת העלמם
של ילדים מבין עולי תימן בשנים 1948-1954
 ישיבה מיום 19 באוגוסט 1996

הבן שלך לא בין המתים הבן שלך בין החיים. אמא שלי באה
 הביתה מרוב שמחה ישר החליקה באמבטיה ובאותו יום גמרה את
 החיים שלה. זאת אומרת שהפסדתי גם אח וגם אמא.

היו"ר: ועל סמך מה את אומרת יש לך איזה ידיעות שאת מבקשת מאיתנו
 להודיע לך לאן מכרו את הילד.

רחל לוי: כן. מה שאני מבקשת מוועדת החקירה ואני מתחננת שיגידו
 לי אם אחי מת, או חי לא משנה. איפה הוא נמצא. שאני אראה
 אותו ובסך הכל להגיד לו שלום וזהו.

היו"ר: טוב תודה רבה לך.

עדותו של העד מר שלום גרמי - תיק 45/96
 כ.ה. קובל: מה השם שלך?

מר גרמי: גרמי שלום.

כ.ה. קובל: גרמי שלום.

היו"ר: העד הבא הוא מר שלום גרמי בתיק 45/96.

מר גרמי אני מזכיר לך שעליך לומר את האמת. את כל האמת
 ורק את האמת.